

Verslag studiereis Thessaloniki (Griekenland) /Skopje(Macedonia)

door TFV De Smeetskring

Hoofdvraag 1: Hoe heeft het ingrijpen van de Europese Unie in Griekenland ten gevolge van de financiële crisis invloed gehad op de mensen in Griekenland qua belastingmoraal en belastingen in zijn algemeenheid? Maar ook; welke invloed zou het uitstappen van Griekenland uit de Europese Unie hebben op de mensen in Griekenland?

Naar aanleiding van de gelden die de EU aan Griekenland heeft verstrekt, heeft de EU ook gesteld dat Griekenland moet veranderen om zo voor de toekomst houdbare overheidsfinanciën te hebben. Het beleid van de Europese Unie bestaat uit vele aspecten. Zo moet Griekenland haar complete overheidsapparaat op de schop nemen: minder ambtenaren, minder overheidsbedrijven en verhoging van de belastingen.

Qua belastingmoraal; verwachten Grieken wel geld van de overheid te krijgen als het slecht gaat maar niet geld te betalen als het goed met ze gaat. Deze paradox is zeer kenmerkend voor Griekenland. Daarnaast is de inning van belasting ook moeilijk vanwege de corruptie van bepaalde ambtenaren. Grieken kunnen hun belastingschuld ondermijnen door steekpenningen te betalen.

Door de economische financiële crisis zijn, met aandringen van de Europese Unie, de belastingen in Griekenland veranderd. Er zijn meerdere belastingen bijgekomen sinds het ingrijpen van de Europese Unie. Door deze veelvoud aan belastingen enerzijds, en de vermindering van collectieve voorzieningen door bezuinigingen anderzijds, is de belastingmoraal niet echt verbeterd. Dit is een groot probleem voor de inning van belastingen. De overheid probeert dit probleem op te lossen door de extrinsieke motivatie voor het betalen van belastingen te vergroten. Boetes op belastingovertredingen zijn ontzettend hoog, en zelfs onbetaalbaar voor de door de economische crisis geteisterde ondernemers. De Griekse fiscus heeft daarnaast een hoop nieuwe handhavingsmogelijkheden tot haar beschikking. Naar aanleiding van deze ontwikkelingen worden door verscheidene Grieken kanttekeningen gemaakt. Allereerst zal een toename van de extrinsieke motivatie de intrinsieke motivatie voor het betalen van belastingen verminderen. Aan de andere kant zijn de handhavingsmogelijkheden van de fiscus en de straffen voor belastingovertredingen zo ruim, dat de economische impact groot is. Er wordt geen rekening gehouden met de lastige financiële positie van sommige belastingbetalers, met name ondernemers, die geen geld hebben om de belastingschuld te voldoen, en door een opeenstapeling van boetes kopje onder dreigen te gaan. De dreiging van het uitstappen van Griekenland uit de Eurozone draagt ook niet bij aan de internationale concurrentiepositie van de ondernemers. De Eurozone is momenteel het enige stabiele punt van zekerheid voor ondernemers. Naar de exacte gevolgen van de uittreding blijft het echter gissen.

Hoofdvraag 2: Hoe zal in de toekomst Macedonië veranderen (met name op belastinggebied) nadat zij is toegetreden tot de Europese Unie?

Verschillende richtlijnen zullen moeten worden geïmplementeerd. Voorbeelden van dergelijke richtlijnen zijn fusierichtlijn, moeder-dochterrichtlijn en de richtlijn betreffende belasting over de toegevoegde waarde. Daarnaast zijn er enkele richtlijnen met betrekking tot wederzijdse bijstand bij heffing en invordering van belastingen. Tevens zal de Public Revenue Office, dat fungeert als de

Macedonische fiscus, zich sterk moeten ontwikkelen. Ook de naamkwestie, die in internationaal verband speelt, zal eerst moeten worden opgelost. Het gebruik van de naam Macedonië leidt tot onenigheid tussen Griekenland en de FYROM, omdat beiden menen aanspraak te maken op deze titel en de bijbehorende historie.

De Europese Unie heeft reeds geïnvesteerd in een verbetering van de Public Revenue Office, om te voldoen aan o.a. de richtlijn betreffende wederzijdse bijstand bij heffing en invordering van belastingen. Uit ons bezoek aan de Public Revenue office bleek dat deze sterk onderontwikkeld waren. Er werd gebruik gemaakt van verouderde technologie en veel werk werd nog uitsluitend op papier gedaan. Om de administratieve lasten op belastingplichtigen te verminderen wordt de communicatie en samenwerking met de belastingplichtige verbeterd. In het kader van deze ontwikkeling hebben we ook gemerkt dat Macedonië op het gebied van technologie in ontwikkeling is en zich steeds sterker digitaliseert. Op dit moment zijn er al plannen voor een verplichte digitale aangifte voor de belastingen.

Op gebied qua belastingen loopt Macedonië nog erg achter. De tarieven zijn laag en de belastingen zijn schaars. Uit de presentatie van BDO bleek ook dat het geschetste belastingstelsel van Macedonië nog erg primitief is en nog niet goed doordacht. Ook de inning van belastingen en de uitvoering ervan is erg lastig (zo bleek uit ons bezoek bij de Public Revenue Office), maar doordat de tarieven laag zijn is dit nog geen onoverkomelijk probleem. Macedonië dient nog grote stappen te zetten voordat zij een volwaardig lid kan worden van de Europese Unie.